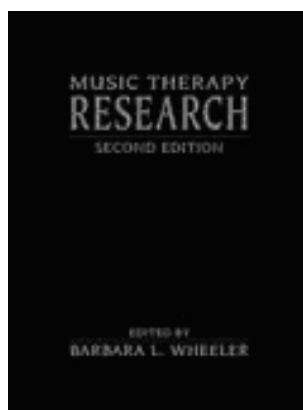


Boganmeldelse – Music Therapy Research

Anmeldt af **Hanne Mette O. Ridder**

Post.doc, ph.d., Musikterapeut. Aalborg Universitet, Institut for Kommunikation. Kontakt: hanne@hum.aau.dk



Barbara Wheeler (Red)
(2005) *Music Therapy Research. Second Edition.*
Gilsom: Barcelona Publishers. ISBN 1-891278-26-6.
586 sider. Pris: 72 dollars på www.barcelonapublishers.com.
Kan bestilles gennem
Aalborg Centerboghandel,
www.centerboghandel.dk for 988
kr. (889 kr. for studerende).

Den har omtrent samme størrelse som en telefonbog, men den er tykkere. Og så er den stift indbundet i sort og med skriften trykt i store sølvbogstaver (ikke skriften inde i bogen som er meget lille og meget tætskrevet). Den minder derfor mest af alt om en bibel, og lover ikke just sprudlende underholdning. Alligevel følger her en anbefaling af bogen: for musikterapeuter er det en bog, man ikke kommer uden om.

Introduktion

Music Therapy Research, på dansk Musikterapiforskning, er en gennemrevideret, ja faktisk nyudgivelse, af bogen *Music Therapy Research: Quantitative and Qualitative Perspectives*, som udkom i 1995. Også den gang stod Barbara Wheeler for redigeringen, og det er tankevækkende hvad der er sket i den tiårs periode i forhold

til en meget mere vidtforgrenet inklusion af forskningsperspektiver. Uden at jeg vil gå ind i en sammenligning af de to udgivelser, er det tydeligt at europæiske forskere og europæisk forskning markerer sig på det landkort, der illustrerer vor tids musikterapiforskning. Bogen viser også at fokus på en stringent opdeling mellem kvantitative og kvalitative metoder har flyttet sig til et bredere perspektiv på anvendelsen af diverse forskningsdesigns med hver deres fordele og ulemper. Ligesom vi har forskellige syn på livet, har vi forskellige syn på forskning, som Wheeler indleder med at sige i forordet. Hun giver hermed udtryk for at der er plads til forskellige holdninger i en forskningsverden, hvor der meget hurtigt kan fastlægges standarder for rigtig og forkert forskning. Bogen henvender sig til musikterapeuter – studerende, klinikere og

forskere, og den kan betragtes som et vigtigt instrument til internt at udvikle musikterapifeltets forskning. Men bogen vil også give læsere uden for feltet et vigtigt indblik i musikterapi. Den vil kunne inspirere forskere fra områder, som på samme måde står i et spændingsfelt mellem fagområder indenfor sundhed, samfund, psykologi, filosofi, kunst og musik.

Bogens opbygning

Bogen er inddelt i 5 dele som i en logisk opdeling behandler forskellige indfaldsvinkler til forskning. I del I lægges der ud med at give læseren et overblik over musikterapeutisk forskning. Wheeler stiller i sit indledende kapitel spørgsmålstegn ved om denne forskning overhovedet er vigtig for feltet. Er praktikerne ude i marken interesserede i hvad forskerne går og arbejder med, og er forskerne omvendt interesserede i, og i stand til at udvikle, det arbejde praktikerne udfører? (Til dette spørgsmål kan jeg ikke lade være med at tilføje at musikterapiforskningen i Danmark netop er præget af, at det er praktikerne selv, der tager forskerkasketten på). I del I giver Ruuds kapitel en indføring i videnskabsteori og afklaring af vigtige grundbegreber, og sammen med Wheeler, Edwards og Kennys indledende kapitler gives et historisk og detaljeret overblik over musikterapiforskning.

I del II flyttes fokus til et praktisk perspektiv på selve det at skulle udføre forskning. Hele forskningsprocessen gennemgås med kapitler der omhandler blot det at indkredse et emne at forske i, til kapitler om litteraturgennemgang, forskningsdesign, analysemetoder, dataindsamling, skriveprocess og evaluering.

I del III og IV gennemgås forskellige forskningstyper, f.eks. eksperimentel forskning, spørgeskemaundersøgelser, aktionsforskning eller kvalitativ case-study, med en

klar opdeling mellem de kvantitative metoder i del III og de kvalitative i del IV.

I del V tilføjes hvad der kaldes 'andre' forskningsmetoder, herunder et omfattende kapitel om at forske i musik, som jeg senere vil vende tilbage til.

Bogen er overskueligt opbygget, og følger en forståelig logik som gør bogen egnet til opslagsbog, hvilket yderligere afhjælpes af et omfattende stikordsregister og forfatterindeks.

Kommentarer

Som man kan læse om i kapitlet om hermeneutik, vil min forståelse af bogens tekst om forskning være præget af min egen personlige forforståelse. Og som flere andre danske musikterapeuter har jeg i min forskning inddraget både kvantitative og kvalitative data. Jeg sætter derfor spørgsmålstegn ved den opsplitning mellem kvantitative og kvalitative *metoder*, og kunne have ønsket mig en anden opdeling af kapitlerne i del III og IV. Samtidig kan jeg dog se fordelene i at følge en klassisk opdeling, som gør det nemt at danne sig overblik over bogen.

Konsekvensen af denne opdeling bliver at del V 'andre' forskningsmetoder fremstår som en lidt akavet vedhæftet del i bogen. Og det er beklageligt, da jeg mener at vi kommer til kernen i musikterapiforskningen netop med Lars Ole Bondes kapitel om forskning i *musikken*. I kapitlet tages fat i noget af det mest grundlæggende for musikterapifeltet: musikken. Musik som både lydfænomen, strukturerende, semantisk og pragmatisk fænomen. Der kommer ind på f.eks. musikalsk respons, musikpræferencer, forståelse af musikalske oplevelser og grafisk notation i relation til forskning. Selvom en forsker definerer ikke-musikalsk respons som undersøgelsesvariabel (f.eks. adfærd eller fysiologisk respons), ser jeg det som grundlæggende at den musikalske kon-

tekst eller stimulus nøje beskrives. Denne kobling af musikken til forskningen er så central, at vi som musikterapeuter måske ligefrem overser dette, da vi tager musikken for givet. Men når vi i en bog om musikterapiforskning kan opremse så mange forskellige måder at udføre forskning på, ville det kunne give et fælles og samlende ståsted med en nøje forankring til musikken. Det kunne f.eks. være i forhold til musikens præcise parametre eller som den reaktion eller respons musikken afføder.

Music Therapy Research giver en meget vigtig indføring i musikterapiforskning.

Forskningsfeltet indplaceres indenfor etableret forskning og med de begreber, metoder og paradigmer der her er kortlagt. Vi har brug for dette for at kunne tale et fælles 'forskersprog' og kunne opnå anerkendelse. Men det unikke ved musikterapifeltet defineres ikke, som det måske ville blive det, hvis vi lod den måde forskningen dykker ned i, eller kredser om musikken være bindeledet for musikterapiforskning. Jeg vil derfor gerne fremhæve kapitel 38, hvor musikken er i fokus, som central for en bog om musikterapiforskning.



På billedet er bogens redaktør og flere af forfatterne samlet i Nordjylland. Fra venstre: Tony Wigram, Barbara Wheeler, Even Ruud, Denise Grocke, Brynjulf Stige og Lars Ole Bonde.

Bogens anvendelse

Da bogen i høj grad, som netop beskrevet, indplacerer og navngiver musikterapi-

forskning på det kæmpe landkort, der aftegner vor tids forskellige forskningstraditioner, er den selvskrevet på musikterapi-

uddannelsens pensumliste. Et nøje kendskab til bogens mange kapitler hører med til at uddanne sig til kandidat i musikterapi. For praktikere vil bogen kunne inspirere det daglige arbejde og inspirere til at dokumentere klinisk praksis. Bogens store plus er netop, at der i beskrivelsen af de forskellige måder at forske på, gives eksempler på og henvisninger til, et væld af musikterapiforskningsprojekter. Herudover kan bogen måske være med til at afmystificere den forskning, der publiceres i fagbladene, idet læseren kan få en konkret forståelse af forskellige begreber og der gives mulighed for at se forskning i en bredere sammenhæng.

Anbefalinger

Det kan ikke anbefales at læse bogen fra ende til anden. Der er så megen information at den skal tages i små bidder. Og meget passende er de 41 kapitler skrevet, så de kan læses uafhængigt af hinanden. Når du har fået fat i bogen, kan jeg anbefale at du læser kapitel 1 (Wheeler), 2 (Edwards), 3 (Ruud), 5 (Wheeler & Kenny) og 38 (Bonde) igen, for derefter at bruge resten til opslag,

når der er specielle områder du ønsker uddybende information om.

Så det er måske ikke tilfældigt at bogen ligner en blanding mellem en telefonbog og en bibel?

Coda

Jeg har ladet mig inspirere af de mange forskningsbeskrivelser: I et etnografisk forskningsprojekt har jeg opsøgt musikterapeutiske subkulturer for at undersøge, hvad bogen egentlig hedder i 'folkemunde', for at belyse dens status (som bibel, opslagsbog eller noget helt andet?). Min indsamlede datamængde var yderst sparsom og non-repræsentativ. Det må skyldes at de færreste endnu har læst bogen. Dataindsamlingen vil derfor fortsætte i et kommende udvidet feltstudie. Resultatet af den foreløbige noneksperimentelle, hypotesegenererende og uformelle undersøgelse viste at bogen er benævnt med følgende navne eller akronymer: Forskningsbogen, MTR, Wheeler-2 og Den Sorte Bibel (udtalt af en ph.d. -studerende).

God læsning – og/eller opslagsbeskæftigelse!!